

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΤΜΗΜΑ ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ & ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
Υψη Κατατακτηρίων Εξετάσεων 2022-2023

1. Ισπανική Γλώσσα

Οι υποψήφιοι καλούνται να συντάξουν γραπτό κείμενο έκτασης 300 περίπου λέξεων. Η περίπτωση επικοινωνίας (με ποια ιδιότητα γράφουν, σε ποιον απευθύνονται, για ποιο λόγο, τι έχει προηγηθεί κ.λπ.), καθώς και το κειμενικό είδος καθορίζονται στην οδηγία-εκφώνηση.

Ο γραπτός λόγος που θα κληθούν να παραγάγουν οι υποψήφιοι θα αξιολογείται ως προς:

- Τη δομή του κειμένου
- Τη χρήση του κατάλληλου ύφους για τη συγκεκριμένη μορφή κειμένου
- Τη συνοχή μορφής και τη συνεκτικότητα περιεχομένου
- Την ορθή χρήση διαρθρωτικών λέξεων και φράσεων
- Την καταλληλότητα και ορθότητα των γλωσσικών επιλογών με βάση το συγκεκριμένο συγκειμενικό πλαίσιο
- Τη λεξιλογική ακρίβεια και ποικιλία.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Gómez Torrego, Leonardo. Gramática didáctica del español. Madrid: Ediciones SM, 2002

Real Academia Española. Diccionario de la Lengua Española. Madrid: Espasa Calpe, 2014 (παρόλο που δεν είναι αυτή που έχουμε, είναι ωστόσο η τελευταία έκδοση, η 23η)

Moliner, María. Diccionario de uso del español. Madrid: Gredos, 1998.

2. Ισπανική Γλωσσολογία

Η γλωσσική ανάλυση της ισπανικής γλώσσας σε τέσσερα γλωσσολογικά επίπεδα: φωνητικό, φωνολογικό, μορφολογικό και συντακτικό.

Φωνητική: Μελέτη των φθόγγων, των γλωσσικών ήχων ως φυσικών μονάδων. Οι ήχοι από την πλευρά της ύλης, τα αλλόφωνα (π.χ. διαφορετικοί τρόποι προφοράς του [b] ανάλογα με τον ομιλητή ή τις διαφορετικές στιγμές προφοράς από τον ίδιο ομιλητή). Αρθρωτική φωνητική: η παραγωγή φθόγγων. Τα φωνητήρια όργανα. Το διεθνές φωνητικό αλφάβητο. Τα σύμβολα που αντιστοιχούν στην ισπανική γλώσσα. Συλλαβική δομή στα Ισπανικά. Περιγραφή φθόγγων κατά τον τρόπο και τον τόπο άρθρωσης. Φωνήεντα/σύμφωνα. Σύμφωνα: άηχα, ηχηρά/ κλειστά, εξακολουθητικά, προστριβόμενα, έρρινα, υγρά/ χειλικά, χειλοδοντικά, μεσοδοντικά, οδοντικά, φατνιακά, ουρανικά, υπερωικά. Φωνήεντα: ψηλά, μεσαία, χαμηλά / πρόσδια, οπίσδια, κεντρικά / στρογγυλά και μη. Φωνητική μεταγραφή.

Φωνολογία: Η λειτουργία των φθόγγων της ισπανικής. Οι ήχοι από την πλευρά της μορφής. Παραδειγματικές και συνταγματικές σχέσεις μεταξύ φωνημάτων. Διαφοροποιητικά χαρακτηριστικά, φωνολογικό περιεχόμενο. Φωνολογικοί κανόνες. Φωνολογική μεταγραφή.

Μορφολογία. Η εσωτερική δομή της λέξης. Οι σχέσεις μεταξύ των μορφημάτων στο όριο της λέξης. Μόρφημα και μορφή. Αλλόμορφα. Είδη μορφημάτων: ανεξάρτητα, εξαρτημένα / γραμματικά, λεξικά. Κλίση. Παραγωγή (ρίζα και παραδήματα: προδήματα και επιδήματα). Σύνδεση (ρίζα, δέμα).

Σύνταξη. Δομή της πρότασης, συνταγματικές σχέσεις λέξεων με όριο την πρόταση. Περιγραφή της δομής της πρότασης. Γραμματικές και αντιγραμματικές προτάσεις. Γραμματικές κατηγορίες. Κατανομή. Φράσεις. Ανάλυση σε άμεσα συστατικά. Κριτήριο της αντικατάστασης και της μετακίνησης. Απεικόνιση με δέντρο-διάγραμμα. Φραστικές και λεξικές κατηγορίες, κανόνες φραστικής δομής. Οι τύποι των απλών και των σύνθετων προτάσεων. Διάκριση επιφανειακής και βαθιάς δομής. Μετασχηματισμοί. Σχέση ενεργητικής/παθητικής φωνής.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Azevedo, Milton Mariano. *Introducción a la lingüística española*. New Jersey: Prentice Hall, 2005

Hualde, José Ignacio, A. Olarrea y A.Mª Escobar. *Introducción a la lingüística hispánica*. Madrid: Cambridge University Press, 2010

3. Ισπανικός Πολιτισμός

Επισκόπηση της πολιτιστικής εξέλιξης της Ισπανίας από την Προϊστορική εποχή μέχρι σήμερα, με έμφαση στην ιστορική, κοινωνική, οικονομική, φιλοσοφική και καλλιτεχνική ανάπτυξη. Συγκεκριμένα, μελετιούνται χρονολογικά τα κύρια ιστορικά γεγονότα και η αντίληψη που είχαν οι άνθρωποι για τον κόσμο σε κάθε εποχή, καθώς και πως επηρέασε η αντίληψη αυτή τις Καλές Τέχνες στις αρχιτεκτονικές, ζωγραφικές, γλυπτικές, λογοτεχνικές και μουσικές δημιουργίες τους. Στόχος του μαθήματος είναι να προσφέρει την απαραίτητη γνώση ώστε ο φοιτητής να μπορεί να κατανοήσει και να αφομοιώσει τα χαρακτηριστικά κάθε εποχής και να προετοιμαστεί για να μελετήσει πληρέστερα την εξέλιξη της γλώσσας, της λογοτεχνίας και των τεχνών.

Πρόγραμμα του μαθήματος:

1. Geografía de la península ibérica: el medio físico. De Iberia a Hispania.
2. La Edad Antigua. Las culturas protohistóricas. La colonización fenicia y griega y sus aportaciones.
3. La Hispania romana. Organización administrativa. El Derecho romano. Sociedad. Economía. Obras de arquitectura y de ingeniería. Escritores hispano-romanos. La cristianización de la Península.
4. La Edad Media. Caída de las provincias hispano-romanas. El reino visigodo: gobierno, derecho, sociedad, economía, religión, artes plásticas.
5. La conquista musulmana. Las etapas de al-Andalus. Sociedad y economía. Las aportaciones de la cultura hispano-árabe.
6. Los reinos cristianos del norte de la península ibérica y la Reconquista.
7. La Edad Moderna. Los Reyes Católicos. Unidad de los reinos cristianos y expansión territorial. Sociedad, economía, religión. El humanismo español: literatura, arquitectura, artes plásticas, música.
8. La España Imperial de los Habsburgos (Austrias). Esplendor y decadencia del imperio.
9. Siglo de Oro español

10. La España del siglo XVIII. Los primeros Borbones. La influencia francesa. Reformas políticas, económicas y culturales.
11. La Edad Contemporánea. La España del siglo XIX. La Guerra de Independencia. Liberalismo y tradicionalismo. Primera República. Restauración monárquica. Sociedad y movimientos sociales.
12. La España del primer tercio del siglo XX. Alfonso XIII. Dictadura de Primo de Rivera. Segunda República. Guerra Civil.
13. La España de Francisco Franco. La Transición y el retorno a la Democracia. Sociedad, economía, arquitectura, artes plásticas, literatura, cine, música.
14. Lengua y cultura. Regiones, nacionalidades, tradiciones, símbolos e identidades.
15. La población y el hábitat: la ciudad como forma de vida. La familia, la mujer y los jóvenes. Viejas y nuevas minorías: los gitanos y los inmigrantes.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Cantarino, Vicente. *Civilización y cultura de España*. 5^a ed. Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall, 2005.

SGEL. *Historia de España*. Madrid: Sociedad General Española de Librería, 1998.

Tusell, Javier (dir). *Historia de España*. Madrid: Taurus, 1998.

**ΤΜΗΜΑ ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ &
ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

Υψηλή Κατατακτηρίων Εξετάσεων 2022-2023

κατατακτηρίων 2022-2023